

FAIR European Digital Innovation Hub

Tutkimusraportti 2026

Tekoälyn hyödyntäminen suomalaisissa yrityksissä 2026

Seurantatutkimus tekoälyn käytöstä, liiketoiminnallisista hyödyistä, esteistä, sääntelytuntemuksesta ja rekryointitarpeista suomalaisissa tekoälyä aktiivisesti hyödyntävissä yrityksissä.

Tiedonkeruu: Taloustutkimus Oy | Otos: n=200 | Kenttätyö: joulukuu 2025 – helmikuu 2026

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Tutkimuksen tavoitteet	4
3. Tutkimuksen toteutus	5
4. Vastaajarakenne	7
5. Liiketaloudelliset hyödyt	8
6. Tekoälyn hyödyntämisen esteet ja hidasteet	11
7. Käyttöä edistävien palvelujen kiinnostavuus	15
8. Hyödyt tulevaisuudessa	17
9. Tekoälyn sääntelyn tuntemus ja kustannukset	21
10. Rekryointitarpeet	24
11. Johtopäätökset	25
12. Lisätietoja	26

1. Johdanto

Tekoäly on noussut yhdeksi liiketoiminnan ja kilpailukyvyn kannalta merkittävimmistä teknologioista. Sen kehitys on nopeaa: teknologiat kehittyvät, uudet lähestymistavat, kuten agenttipohjainen tekoäly, yleistyvät, ja samalla myös tekoälyn käyttöä ohjaava sääntely-ympäristö muuttuu. Yrityksille tämä merkitsee sekä uusia mahdollisuuksia että uudenlaisia vaatimuksia. Tekoäly voi parhaimmillaan tehostaa toimintaa, tukea päätöksentekoa, parantaa asiakaskokemusta ja synnyttää kokonaan uusia tuotteita, palveluja ja liiketoimintamalleja. Samalla käyttöönottoa voivat hidastaa osaamisvajeet, resurssirajoitteet, datakysymykset, epävarmuus hyödyistä sekä sääntelyyn liittyvät tulkintahaasteet.

FAIR European Digital Innovation Hubin (FAIR EDIH) tehtävänä on tukea suomalaisia yrityksiä tekoälyn käyttöönotossa ja käytön laajentamisessa. FAIR tarjoaa yrityksille laajaa kirjoa asiantuntijapalveluja, testiympäristöjä, tukea rahoituksen hakemiseen, verkostoja ja matchmakingia sekä koulutusta. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa ajantasaista tietoa siitä, miten tekoälyä suomalaisissa yrityksissä tällä hetkellä hyödynnetään, millaisia hyötyjä käytöstä on saatu, mitkä tekijät hidastavat laajempaa hyödyntämistä ja millaisia tukipalveluja yritykset pitävät tarpeellisina.

Tutkimus kohdistuu yrityksiin, joissa tekoäly on jo vakiintuneessa käytössä liiketoiminnassa tai joissa tekoälyä pilotoidaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Tulokset auttavat tunnistamaan, missä vaiheessa yritykset ovat, millaista tukea ne tarvitsevat seuraavaksi ja millaisia edellytyksiä tekoälyn vaikuttavalle ja vastuulliselle hyödyntämiselle Suomessa on.

2. Tutkimuksen tavoitteet

Tämän tutkimuksen tavoitteena on:

- arvioida, millaisia liiketaloudellisia hyötyjä suomalaiset yritykset ovat saavuttaneet tekoälyn hyödyntämisellä
- tunnistaa tekoälyn hyödyntämisen keskeiset esteet, hidasteet ja laajempaa käyttöönottoa rajoittavat tekijät
- selvittää, millaisia palveluja, tukimuotoja ja yhteistyömalleja yritykset pitävät kiinnostavina tekoälyn käytön edistämiseksi
- selvittää, millaisia tulevaisuuden mahdollisuuksia yritykset näkevät tekoälyn hyödyntämisessä liiketoimintansa kehittämisessä
- kartoittaa yritysten tekoölyyn liittyvän sääntelyn tuntemusta sekä vaatimustenmukaisuuden aiheuttamia resursseja ja kustannuksia
- selvittää yritysten tekoölyosaamiseen liittyviä rekrytointitarpeita lähitulevaisuudessa

3. Tutkimuksen toteutus

3.1 Menetelmä

Tutkimus on seurantatutkimus FAIRin vuonna 2021 toteuttamalle tutkimukselle. Tiedonkeruusta vastasi Taloustutkimus Oy. Menetelmänä käytettiin tietokoneavusteisia puhelinhaastatteluja (CATI), jotka toteutettiin Taloustutkimuksen puhelinkeskuksesta tai etätyönä koulutettujen haastattelijoiden toimesta. Yhden haastattelun keskimääräinen kesto oli noin 17 minuuttia.

3.2 Tiedonkeruun ajankohta ja kenttätöön valvonta

Tiedonkeruun ajankohta oli 3.12.2025–3.2.2026. Projektiin osallistui kolme koulutettua puhelinhaastattelijaa. Kenttätö validoitiin varmistamalla toteutus projektiohjeiden mukaisesti. Validointia varten kuunneltiin 5 % haastatteluista, ja kustakin tarkistettiin vähintään 75 %.

3.3 Kohderyhmä ja otoskoko

Tutkimus kohdennettiin yrityksiin, joilla tekoäly on vakiintuneessa käytössä tai jotka suunnitelmallisesti pilotoivat tekoälyä. Kohderyhmästä rajattiin pois yritykset, jotka eivät aktiivisesti hyödynnä tekoälyä. Ensisijaisena kohderyhmänä olivat ylimmät päättäjät. Toteutunut otoskoko: n=200. Otosta ei ole painotettu.

3.4 Kiintiöt ja näytteenmuodostus

Tutkimukseen tehtiin ohjaavat haastattelukiintiöt toimialaluokitusten perusteella. Uusimpaan tutkimukseen otettiin mukaan MedTech- ja HealthTech-yrityksiä. Kiintiöt asetettiin yrityskoon ja maantieteellisen alueen mukaan. Näyte muodostettiin Alma Insights Analysaattori -päättäjätietokantaa käyttämällä.

3.5 Tietojenkäsittely ja raportointi

Tulokset esitetään pääosin graafisessa muodossa. Ristiintaulukoinnit ja kaikki sanalliset vastaukset löytyvät erillisestä Excel-liitteestä. Tutkimuksen suunnittelusta vastasi KTT Teemu Moilanen (FAIR). Taloustutkimuksessa projektista vastasi Senior Insight Manager Juha Lemmetyinen. Ristiintaulukoinnit teki analyytikko Taru Virolainen. Avointen kysymysten analysoinnin teki Teemu Moilanen. Esitysgraafikoista vastasi seniorianalyytikko Veli-Pekka Lötjönen.

4. Vastaajarakenne

Tutkimukseen osallistui n=200 vastaajaa. Otos kattaa yrityksiä, jotka hyödyntävät tai pilotoivat tekoälyä aktiivisesti. Vastaajarakenne kattaa eri toimialoja, yrityskokoja ja liikevaihtoluokkia tarjoten edustavan läpileikkauksen suomalaisista tekoälyä aktiivisesti hyödyntävistä yrityksistä.

Edustettuina ovat: erikoistuneet palvelut liike-elämälle, informaatio ja viestintä, muu ammatillinen toiminta, liikkeenjohdon konsultointi, tekninen ja T&K-toiminta sekä MedTech/HealthTech (uutena ryhmänä tässä tutkimuksessa).

**MedTech/HealthTech ei ole virallinen toimialaluokitus. Yritykset valittiin toimialajärjestön jäsenlistauksen perusteella. Ryhmä ei ollut tässä muodossa mukana vuoden 2021 tutkimuksessa.*

4.1 Tekoälyn käytön kesto

Vastaajilta kysyttiin, kuinka pitkään yritys on käyttänyt tekoälyä hyödyntäviä ratkaisuja. Täydelliset kaaviotiedot ovat saatavilla erillisessä Excel-liitteessä. Keskeinen havainto: valtaosa vastaajista (85 %) on ottanut tekoälyn käyttöön viimeisten kolmen vuoden aikana.

5. Liiketaloudelliset hyödyt

Vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, millaisia liiketaloudellisia hyötyjä yritys on saanut tekoälyn hyödyntämisestä. Vastaukset koottiin teemoittain ja järjestettiin mainintatiheyden mukaan.

5.1 Tunnistetut hyödyt - osa 1

73
%
1)

Sisäisten prosessien tehostuminen ja ajansäästö

Tekoälystä saadaan hyötyä ennen kaikkea työn sujuvoittamisena ja ajansäästönä arjen rutiineissa ja sisäisissä prosesseissa. Tyypillistä on manuaalisen työn väheneminen, nopeammat läpimenoajat ja helpommin tehtävä perusduuni – ilman, että hyöty välttämättä näkyy vielä suoraan euroina.

28
%
2)

Dokumentointi, raportointi ja palaverimuistiot

Tekoäly tuo arvoa dokumentoinnissa, raportoinnissa ja kokouskäytännöissä. Tyypillinen hyöty syntyy yhteenvedoista, muistioista, litteroinnista ja olennaisen tiivistämisestä.

25
%
3)

Uusi liiketoiminta / tekoäly osana tuotetta tai palvelua

Tapaukset, joissa tekoäly tuottaa uutta liiketoimintaa tai on suoraan osa myytävää tuotetta tai palvelua. Tekoälykyvykyys on kytkeytynyt yrityksen arvolupaukseen ja kilpailukykyyn.

24
%
4)

Tiedonhaku ja asiantuntijatyö (taustaselvitykset, säädökset, standardit)

Tekoälystä saadaan hyötyä tiedonhaussa ja taustaselvityksissä, erityisesti silloin kun tarvitaan nopeasti koottua ymmärrystä laajasta aineistosta. Tähän kuuluu myös säädösten ja standardien jäsentäminen.

21
%
5)

Laadun parantuminen

Tekoäly parantaa laatua tai vähentää virheitä: laadunvarmistus, oikoluku, tarkistustyö ja yhdenmukaisempi lopputulos.

21
%
6)

Ohjelmistokehitys nopeutuu ja laatu paranee

Koodaamisen, testauksen ja vianetsinnän nopeutuminen tai laadun parantuminen kehittäjien arkea helpottavien työkalujen avulla.

5.2 Tunnistetut hyödyt - osa 2

19
%
7)**Myynti & markkinointi (sisällöt, tarjoukset, sähköpostit)**

Tekoäly auttaa tuottamaan, muotoilemaan tai kohdentamaan viestejä ja materiaaleja: markkinointitekstit, sähköpostit, tarjousten valmistelu ja muu kaupallisen työn tuki.

19
%
8)**Analytiikka, ennusteet ja hinnoittelu**

Tekoäly auttaa löytämään datasta olennaisia signaaleja, tekemään suuntaa antavia laskelmia tai parantamaan päätöksenteon pohjaa.

8%
9)**Luovuus**

Tekoäly toimii sparraajana ideoinnissa, suunnittelussa ja ongelmanratkaisussa. Se auttaa synnyttämään uusia näkökulmia ja nopeuttaa luovan työn toteutusta.

5%
10)**Taloushallinto & compliance**

Tekoäly automatisoi tarkistuksia taloushallinnossa ja compliance-työssä: kirjanpidon rutiinit, ostolaskujen käsittely ja KYC-velvoitteiden hallinta.

8%
11)**Kuvat, visualisointi & media (kuvat, 3D, video)**

Tekoäly tuottaa arvoa kuvien, visualisointien tai muun median tekemisessä. Paremmat tai nopeammin tuotetut visuaalit, uudet tekniset mahdollisuudet kuten 3D-mallinnuksen tuki.

4%
12)**Ei vielä hyötyjä / vaikea mitata (alkuvaihe)**

Alkuvaiheen kokeilu tai mittaamisen puute, jolloin vaikutus jää odotusten tasolle.

5.3 Valittuja sanallisia vastauksia

Avoin kysymys. Kaikki vastaukset listattu erillisessä Excel-tiedostossa.

„Tuotteiden etähallintaan. Kaikessa toiminnassa on käytetty generatiivista tekoälyä, joka tehostaa toimintaa kaikissa osastoissa.“

Toimiala: Kone- ja prosessisuunnittelu, tekoälyä käytetty 4 vuotta tai kauemmin

„Tekstien stilisointiin ja kääntämiseen avustavassa roolissa. Asioiden ja säännösten taustaselvityksiä.“

Toimiala: Arkkitehtipalvelut, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Vaikea nähdä, onko mitään hyötyjä ehtinyt realisoitua. Odotamme vielä. Tekoälyn käyttö on vahvaa, mutta ei ole vielä konkreettista näyttöä. On ollut vielä niin vähän aikaa käytössä, ettei voida määrittää hyödyn arvoa.“

Toimiala: Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Tietokannat tilitoimistoliiketoiminnassa: kirjanpitolaki, verolaki ja tulkintoja niistä käytetään päivittäin.“

Taloushallintoliiton AI-palvelu on aktiivisesti käytössä päivittäin. Rahanpesulain mukainen asiakkaan tuntemisjärjestelmä, Visman KYC-ohjelmisto – siinä on taustalla tekoäly.“

Toimiala: Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelu, tekoälyä käytetty alle vuosi

„Myynnissä, tarjousten arvioinneissa, omasta henkilökunnasta cv:n sopivuus asiakkaan tarjouspyyntöön. Myynnin seuranta ja analytiikka, ohjelmistokehityksessä ja projektien seurannassa.“

Toimiala: Muu liikkeenjohdon konsultointi, tekoälyä käytetty 1–3 vuotta

5.4 Tekoälyn hyötyjen tunnistaminen toimialalla

Vastaajilta kysyttiin, missä määrin tekoälyn hyödyt on tunnistettu heidän toimialallaan yleisesti.

Täydelliset kaaviotiedot ovat saatavilla erillisessä Excel-liitteessä.

6. Tekoälyn hyödyntämisen esteet ja hidasteet

Vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, mitä esteitä tai hidasteita tekoälyn käyttämisen osalta on havaittu. Vastaukset koottiin teemoittain.

6.1 Tunnistetut esteet - osa 1

33
%
1)

Osaamis- ja ymmärrysvaje (SKILLS)

Organisaatiossa ei tunneta riittävästi tekoälyn mahdollisuuksia, rajoitteita tai käytännön toimintatapoja. Vaikeutena on tunnistaa oikeita käyttötapauksia ja rakentaa realistisia askelia hyödyntämisen aloittamiseksi.

29
%
2)

Tietoturva, tietosuoja, luottamuksellisuus, data residency (SEC PRIVACY)

Huolet siitä, mitä tietoa tekoälylle voi syöttää, mihin data tallentuu ja kuka siihen voi päästä käsiksi. Korostuu asiakasdatan ja liikesalaisuuksien käsittelyssä.

28
%
3)

Sääntely, compliance, toimialaregulaatio (REG COMPLIANCE)

Ulkoiset velvoitteet ja vaatimukset rajaavat tekoälyn käyttöä tai vaativat paljon selvitystyötä. Näyttäytyy epävarmuutena siitä, mikä on sallittua ja miten vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa.

26
%
4)

Aika- ja resurssipula (RES TIME)

Tekoälyn käyttöönottoon ei löydy riittävästi aikaa, ihmisiä tai tilaa arjen kiireen keskellä. Perehtyminen, pilotointi ja jalkautus jäävät tekemättä tai etenevät hyvin hitaasti.

24
%
5)

Kustannukset, budjetti, ROI/tuottoriski (COST ROI)

Kehitys- ja integraatiotyö tai lisenssit koetaan liian kalliiksi. Epävarmuus tuotosta hidastaa päätöksentekoa.

21
%
6)

Muutosvastarinta, asenteet, adoption hitaus, kulttuuri (CHANGE CULTURE)

Varovaisuus, pelko virheistä, haluttomuus muuttaa rutiineja tai eritahtinen eteneminen eri tiimien välillä hidastavat uusien työkalujen omaksumista.

6.2 Tunnistetut esteet - osa 2

11
%
7)**Tekninen luotettavuus, hallusinaatiot, toimintavarmuus (TECH RELIABILITY)**

Epäily siitä, ovatko tekoälyn tuottamat vastaukset riittävän tarkkoja. Johtaa siihen, ettei tekoälyä uskalleta käyttää kriittisissä tehtävissä ilman ihmisen varmistusta.

10
%
8)**Työkalujen valinta/vertailu vaikeaa, toimittajakenttä sekava (VENDOR MARKET)**

Tarjonta pirstaleinen, toimijoita paljon ja sopivan ratkaisun arviointi vaikeaa. Epäselvyys tarkoituksenmukaisesta ja turvallisesta työkalusta hidastaa etenemistä.

9%
9)**Asiakkaiden kiellot/valmius, verkoston varovaisuus (CUSTOMER CONSTRAINTS)**

Asiakkaiden, juristien tai yhteistyöverkoston pelot ja linjaukset rajoittavat tekoälyn käyttöä. Käyttöönotto ei ole vain sisäinen päätös.

5%
10)**Integraatio ja järjestelmähaasteet, data siloissa (INTEGRATION LEGACY)**

Tekoälyä ei saada sujuvasti liitettyä nykyisiin järjestelmiin tai data on siloissa. Hyödyntäminen jää irralliseksi kokeiluksi.

4%
11)**IPR, eettisyys, autenttisuus/moraali (IPR ETHICS)**

Huoli tekijänoikeuksista, datan omistajuudesta ja hyväksyttävän käytön rajasta. Kysymykset aitoudesta ja arvojen kannalta ongelmallisesta käytöstä.

6.3 Esteitä kokevien yritysten osuus

Vastaajilta kysyttiin, kokevatko he sisäisiä tai ulkoisia tekijöitä, jotka estävät tai hidastavat tekoälyn laaja-alaista hyödyntämistä. Täydelliset kaaviotiedot ovat saatavilla erillisessä Excel-liitteessä.

6.4 Valittuja sanallisia vastauksia esteistä

Avoin kysymys. Kaikki vastaukset listattu erillisessä Excel-tiedostossa.

„Tekoälyjärjestelmien kehittäminen on varsin työlästä eikä se ole halpaa. On hidaste.“

Toimiala: Kone- ja prosessisuunnittelu, tekoälyä käytetty 4 vuotta tai kauemmin

„Media-alalla pitää olla hyvin tarkka, niin se on yksi este. Varmasti on ihan hirveästi esteitä, koska media-alalla on vahva regulaatio. AI-puolta hoitavilla tiimeillä on meillä hyvin tarkat säännöt.“

Toimiala: Televisio-ohjelmien tuottaminen, tekoälyä käytetty alle vuoden

„Täsmällisyys ja luotettavuus AI:n tuottamissa vastauksissa. AI-muistiinpanot on hyvä tuki, mutta vaatii ihmisen verifiointia. Ulkopuolisen asiantuntijan toimesta integroida tekoälyä liiketoimintaan ei ole ollut varaa.“

Toimiala: Muu tekninen palvelu, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Esim. GDPR:ään liittyviä asioita. Ei pystytä syöttämään tiettyjä tietoja tai salassa pidettäviä tietoja. Pitää salata tai muuntaa tietoja. Osassa asiakkaita on täysi kielto käytölle.“

Toimiala: Mainostoimistot, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Moraliteetti. Missä määrin hyödynnetään tekoälyä? Toisaalta täytyy hyödyntää tekoälyä. Toisaalta täytyy yrittää vaalia autenttisuutta ja aitoutta.“

Toimiala: Graafinen muotoilu, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Huoli tietoturvallisuudesta on ollut iso juttu. Asiakkaiden ymmärrys tai ymmärtämättömyys AI-työkaluista. Heidän huolensa siitä, että heille tehtävä työ huonontuu tai vaarantuu tekoälyn käytön vuoksi.“

Toimiala: Patenttitoimistot, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

7. Käyttöä edistävien palvelujen kiinnostavuus

Vastaajilta kysyttiin ensin avoimella kysymyksellä ulkopuolelta tarjottavista palveluista. Sen jälkeen he arvioivat ennalta määritellyä palvelulistaa asteikolla 1–5.

7.1 Avoimet vastaukset toivotuista palveluista

Avoim kysymys. Valittuja vastauksia:

„Meillä on aika hyvät sisäiset resurssit ja osaaminen. Ei tule mieleen ulkopuolisia palveluita.“

Toimiala: Muu liikkeenjohdon konsultointi, tekoälyä käytetty 1–3 vuotta

„Ei tule mieleen sellaista. Ehkä lainsäädännölliseen tuntemukseen liittyviä palveluita.“

Toimiala: Ohjelmistojen valmistus, tekoälyä käytetty 4 vuotta tai pidempään

„Erilaisia konsultointipalveluita. Jos halutaan räätälöidä AI-työkaluja itselle, tarvitaan yleensä ulkoista palveluntarjoajaa. Konsulttipalveluna käytettävät ideoinnit, miten AI:tä voisi hyödyntää paremmin.“

Toimiala: Patenttitoimistot, tekoälyä käytetty 1–3 vuotta

„Kumppaneita on paljon, mutta pitäisi satsata rahaa. Ei pienet yritykset pysty niihin satsaamaan. Voisi olla koulutuksia siitä, mitä tekoälyä olisi turvallista ja luotettavaa käyttää, mutta näitä koulutuksia ei saa ilmaiseksi.“

Toimiala: Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelut, tekoälyä käytetty 1–3 vuotta

„AI-konsulttitalo, joka integroi AI-työkaluja osaksi liiketoimintajärjestelmiä. Pitäisi olla meille riskitön tapa kokeilla. Palvelu, joka parantaisi jotain asiaa 30 prosenttia – ja jos se toteutuu, lähetetään lasku. Pitäisi olla toteuttajan omalla riskillä.“

Toimiala: Muu tekninen toiminta, tekoälyä käytetty 1–3 vuotta

7.2 Arvioitu palvelujen kiinnostavuus

Keskiarvot asteikolla 1–5 (1 = ei lainkaan kiinnostava ... 5 = erittäin kiinnostava). Yli 3,5 pistettä saaneet arvot on lihavoitu.

Palvelu	Kaikki n=200	Alle 20 henk. n=79	20–49 henk. n=60	50–99 henk. n=36	100+ henk. n=25
Tekoälyosaamisen kehittäminen yrityksessäsi (esim. tekoälykurssit ja koulutus)	3,58	3,38	3,67	3,69	3,80
Nopea prototyyppien kehittäminen ja testaus	3,26	3,01	3,32	3,47	3,60
Tekoälyosaamisen kehittäminen (esim. yleinen	3,25	3,14	3,35	3,42	3,12

Palvelu	Kaikki n=200	Alle 20 henk. n=79	20-49 henk. n=60	50-99 henk. n=36	100+ henk. n=25
neuvonta ja infotilaisuudet)					
Tekoälyä kehittävien kotimaisten yritysten tapaaminen	3,23	3,09	3,23	3,39	3,44
Kehitysympäristöjen kokeilut	3,17	3,00	3,33	3,28	3,16
Tekoölyyn liittyvä sovelluskonsultointi	3,15	-	-	-	-
Tekoälyinvestointeihin liittyvä rahoitusneuvonta	2,75	-	-	-	-
Kansainvälinen verkostoituminen tekoälyyritysten kanssa	2,57	-	-	-	-
Eurooppalaisten tekoälytutkimusorganisaatioiden tapaaminen	2,28	-	-	-	-

Huom. Alakohtaiset tiedot eivät ole saatavilla kaikille palvelunimikkeille. Täydellinen ristiintaulukointi on saatavilla erillisessä Excel-liitteessä.

8. Hyödyt tulevaisuudessa

Vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, millaisia mahdollisuuksia yritys näkee tekoälyn hyödyntämisessä liiketoiminnan kehittämisessä. Vastaukset koottiin teemoittain.

8.1 Tunnistetut mahdollisuudet - osa 1

51
%
1)

Prosessit tehostuvat ja automatisoituvat (PROC AUTOMATION)

Mahdollisuuksia nopeuttaa arjen tekemistä siirtämällä rutineja osittain tai kokonaan tekoälyn hoidettavaksi. Tavoitteena lyhentää läpimenoaikoja, vähentää manuaalista työtä ja vapauttaa aikaa tuottavampiin tehtäviin.

34
%
2)

Yleiset/tarkentumattomat mahdollisuudet (UNKNOWN/GENERAL)

Tekoäly nähdään suurena mahdollisuutena, mutta käyttökohteet eivät vielä ole tarkentuneet.

20
%
3)

Uusia tuotteita ja liiketoimintamalleja syntyy (NEW PRODUCTS)

Uudet tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit mahdollistavat uutta tarjontaa ja liikevaihtoa. Teema kattaa myös palvelulaajennukset ja kilpailuedun rakentamisen.

18
%
4)

Data-analytiikka kehittyy (DATA ANALYTICS)

Mahdollisuuksia jalostaa dataa tehokkaammaksi tiedoksi analytiikan, ennustemallien ja optimoinnin avulla. Tekoäly auttaa päätöksenteossa ja trendien tunnistamisessa.

9%
5)

Laatu paranee (QUALITY IMPROVEMENT)

Tekoälyä hyödynnetään tuotannon virheiden vähentämiseen, tarkastuksiin ja poikkeamien tunnistamiseen. Laatu paranee ja riskit pienenevät.

8.2 Tunnistetut mahdollisuudet - osa 2

9%
6)

Ohjelmistokehitys nopeutuu (PROC AUTOMATION)

Tekoäly tukee koodausta, testausta ja vianetsintää. Kehitystyö nopeutuu ja kyvykkyys rakentaa uusia ominaisuuksia kasvaa.

9%
7)

Operatiiviset toiminnot paranevat (OPERATIONS)

Mahdollisuuksia parantaa tuotannon ohjausta, laadun seurantaa, ennakoivaa ylläpitoa ja kenttätyön

tehokkuutta. Toiminnasta tulee ennakoivampaa.

8%
8)

Luova työskentely vahvistuu (CREATIVITY DESIGN)

Tekoäly toimii sparraajana ideoiden kehittämisessä ja visualisointien luonnissa. Nopeampi kokeilu vahvistaa luovaa prosessia.

7%
9)

Myynti ja markkinointi tehostuvat (SALES MARKETING)

Tekoäly tukee liidien hankintaa, tarjousten tuottamista ja markkinointiviestinnän kohdentamista. Myyntiprosessi tehostuu.

7%
10)

Asiakaspalvelu paranee (CUSTOMER SERVICE)

Parempi asiakaspalvelu chatbotien, itsepalvelun ja nopeamman tuen avulla. Personoitu palvelupolku lisää relevanssia.

6%
11)

Osaaminen kehittyy ja työ muuttuu mielekkäämmäksi (HR SKILLS)

Tekoäly tukee oppimista, parantaa asiantuntijatyön laatua ja vapauttaa aikaa mielekkäämpään tekemiseen.

8.3 Valittuja sanallisia vastauksia tulevaisuuden mahdollisuuksista

Avoin kysymys. Kaikki vastaukset listattu erillisessä Excel-tiedostossa.

„Paljon mahdollisuuksia tehostamisen näkökulmasta. Toiveena on manuaalisen työn väheneminen. Siinä olisi meillä kehittämisen mahdollisuuksia ja siinä voisi tekoälyä hyödyntää.“

Toimiala: Muu liikkeenjohdon konsultointi, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Isot mahdollisuudet, joita ei vielä tunnisteta. Tulevaisuudessa hyvinkin paljon enemmän käyttöä kuin nyt.“

Toimiala: Laboratorio ja sairaanhoitovälineet, tekoälyä käytetty 4 vuotta tai pidempään

„Olisi tervetullua, jos AI-hype laantuisi, niin sitten löytyisi aidosti liiketoiminnalle hyödyllisiä sovelluksia.“

Toimiala: Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus, tekoälyä käytetty 4 vuotta tai pidempään

„Pidän tekoälyä todella isona ja merkittävänä tekijänä toimialalla. Tulee disruptoimaan koko toimialan tulevien vuosien aikana.“

Toimiala: Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelut, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

„Nähdään, että on pakko ottaa asia haltuun tämän vuoden aikana, muuten ei olla pelissä mukana. Kaikkien on tultava mukana. Tekoälyä pitää käyttää kaikessa toiminnassa: myynnissä, omissa toiminnassa ja asiakasprojekteissa.“

Toimiala: Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi, tekoälyä käytetty 1-3 vuotta

9. Tekoälyn sääntelyn tuntemus ja kustannukset

Tekoälyn sääntely kehittyy nopeasti. Tässä osiossa kartoitetaan yritysten regulaatiotuntemusta sekä vaatimustenmukaisuuden kustannuksia.

9.1 Tekoälyn sääntelyalueiden tuntemus

Vastaajille esiteltiin tekoälyyn liittyvät asetukset ja sääntelykokonaisuudet. He arvioivat omaa tietotasoaan viisiportaisella asteikolla (1 = en tunne lainkaan ... 5 = tunnen erittäin hyvin).

Sääntelyalue	Kaikki n=200	Med/HealthTech n=36	Erikoistuneet palvelut n=29	Infomaatio ja viestintä n=49	Mu amm. toiminta n=22	Liikkeenjohton konsultointi n=27	Tekninen ja T&K n=37
GDPR	4,15	4,17	3,90	4,41	4,18	4,30	3,84
MDR (Medical Device Regulation)*	4,06	4,06	-	-	-	-	-
IVDR (In Vitro Diagnostic Device Regulation)*	3,11	3,11	-	-	-	-	-
AI Act (EU:n tekoälysäädös)	2,49	3,00	2,31	2,88	2,36	2,48	1,70
Data Act	2,37	2,69	2,00	2,94	2,32	2,15	1,78
Cybersecurity Act	2,31	2,78	2,07	2,82	2,27	1,89	1,70
Digital Services Act	1,92	1,97	1,66	2,47	1,91	1,85	1,41

*) Kysytty vain yrityksiltä, joiden toimialana on Med/HealthTech (n=36)

Yli 3,5 pistettä saaneet arvot on lihavoitu.

9.2 Tekoälyä mahdollistavien toimijoiden tuntemus

Vastaajille esiteltiin tekoälyyn liittyviä toimijoita ja asioita, jotka tukevat tai mahdollistavat tekoälyn hyödyntämistä. Tietotasoa mitattiin viisiportaisella asteikolla.

Sääntelyalue	Kaikki n=200	Med/HealthTech n=36	Erikoistuneet palvelut n=29	Infomaatio ja viestintä n=49	Mu amm. toiminta n=22	Liikkeenjohton konsultointi n=27	Tekninen ja T&K n=37
EHDS (European Health Data Space)*	2,25	2,25	-	-	-	-	-
Data Governance Act	1,90	2,14	1,69	2,42	1,67	1,70	1,46

Säätelyalue	Kaikki n=200	Med/ Health Tech n=36	Erikoistuneet palvelut n=29	Informaatio ja viestintä n=49	Muunn. toiminta n=22	Liiketoiminnan konsultointi n=27	Tekninen ja T&K n=37
AI Regulatory Sandbox (tekoälyn sääntelyhiekkalaatikko)	1,70	1,92	1,59	2,00	1,48	1,70	1,32
AI Factory	1,46	1,69	1,34	1,65	1,19	1,30	1,35

*) Kysytty vain yrityksiltä, joiden toimialana on Med/HealthTech (n=36)

9.3 Tekoälynsäätelyyn käytetyt resurssit

Vastaajilta kysyttiin, paljonko tekoälyn säätelyyn liittyvä toiminta vie yrityksen resursseja. Täydelliset kaaviotiedot ovat saatavilla erillisessä Excel-liitteessä. Huomio: teknisen ja T&K-toiminnan toimialoilla on keskimääräistä vähemmän erikseen nimettyjä henkilöitä, jotka varmistavat tekoälyn liittyvää määräysten mukaista toimintaa.

9.4 Tekoälynsäätelyyn käytetty työaika (viimeiset 12 kk)

Vastaajilta kysyttiin arviota yhteensä käytetystä työajasta tekoälyn säätelyyn liittyviin tehtäviin viimeisen 12 kuukauden aikana. Kysymys esitettiin yrityksille, jotka ovat kokeneet tekoälynsäätelyyn liittyvien toimien vieneen yrityksen resursseja (n=166).

Huomionarvoisia havaintoja:

- 5–19 tuntia viimeisten 12 kuukauden aikana – useammin yrityksissä, joiden liikevaihto on 1–2 miljoonaa euroa.
- 20–99 tuntia viimeisten 12 kuukauden aikana – useammin yrityksissä, joiden liikevaihto on 20–99 miljoonaa euroa.
- Mikään toimiala ei korostu vastauksissa muita selkeämmin.

9.5 Tekoälynsäätelyyn käytetty rahamäärä (viimeiset 12 kk)

Vastaajilta kysyttiin arviota yrityksen käyttämästä rahamäärästä tekoälyn säätelyyn liittyviin toimintoihin viimeisen 12 kuukauden aikana. Summaan voi sisältyä lakipalvelut, konsulttiapu, auditoinnit, sertifiointit sekä henkilöstön palkat suoraan tekoälyhankkeisiin liittyviltä osin. Kysymys esitettiin yrityksille, jotka ovat kokeneet sääntelytoiminnan vieneen resursseja (n=166). Täydelliset kaaviotiedot ovat saatavilla erillisessä Excel-liitteessä.

10. Rekrytointitarpeet

Vastaajilta kysyttiin, onko yritys aikeissa rekrytoida tekoälyosaajaa seuraavan vuoden aikana. Täydelliset kaaviotiedot ovat saatavilla erillisessä Excel-liitteessä.

Huomionarvoinen havainto: alle 20 henkilöä työllistävien yritysten aikomukset palkata tekoälyosaajia ovat merkitsevästi vähäisempiä kuin vuonna 2021. Lisäksi pienet yritykset eroavat merkitsevästi kokonaistuloksesta.

Noin kolmannes kaikista tutkituista yrityksistä (n=200) suunnittelee tekoälyosaajien rekrytointia seuraavan vuoden aikana, mikä kertoo siitä, että tekoäly nähdään yhä useammin strategisesti tärkeänä kehittämiskohteena.

11. Johtopäätökset

01 Tekoälyn käyttö on yleistynyt nopeasti, mutta on edelleen varsin tuore ilmiö

Valtaosa tekoälyä aktiivisesti hyödyntävistä suomalaisista yrityksistä (85 %) on ottanut tekoälyn käyttöön viimeisten kolmen vuoden aikana. Tekoäly on siirtynyt kokeiluista käytännön soveltamiseen, mutta monessa organisaatiossa hyödyntäminen on edelleen suhteellisen varhaisessa vaiheessa.

02 Suurimmat hyödyt syntyneet toiminnan tehostumisesta - osa yrityksistä luo jo uutta liiketoimintaa

Yleisimmät hyödyt liittyvät sisäisten prosessien tehostumiseen (73 %). Neljännekselle yrityksistä (25 %) tekoäly on synnyttänyt uutta liiketoimintaa ja uusia tuotteita.

03 Laajemman hyödyntämisen pullonkauloja ovat osaaminen, resurssit, tietoturva ja sääntelyosaamisen puute

Useimmin tunnistetut esteet liittyvät osaamis- ja ymmärrysvajeeeseen (33 %), tietoturvaan (29 %), sääntelyyn (28 %), ajan ja resurssien puutteeseen (26 %) sekä kustannuksiin (24 %). Haasteet eivät ole vain teknisiä, vaan liittyvät myös organisaation valmiuksiin ja johtamiseen.

04 Yrityksillä on selvä halu vahvistaa tekoälyosaamistaan ja syventää valmiuksiaan

Kiinnostavimpina palveluina pidetään osaamisen kehittämiseen ja nopeaan prototypointiin liittyviä palveluita. Kolmannes yrityksistä suunnittelee tekoälyosaajien rekrytointia seuraavan vuoden aikana.

05 Tekoälyn sääntelyn merkitys tunnistetaan, mutta sääntelytuntemus on edelleen heikkoa

GDPR on tunnetuin sääntelykokonaisuus, mutta muun tekoälyyn liittyvän sääntelyn tuntemus on rajallista. EU:n tekoälysäädöksen (AI Act) tuntee kohtuullisesti tai hyvin vain neljännes yrityksistä (25 %).

12. Lisätietoja

Lisätietoja antaa:

FAIR European Digital Innovation Hub

KTT Teemu Moilanen

teemu.moilanen@haaga-helia.fi

+358 40 510 7317

*Tämä raportti esittelee FAIR EDIHin Taloustutkimus Oy:n kanssa yhteistyössä toteuttaman tutkimuksen tulokset.
Tiedonkeruu-aika: joulukuu 2025 – helmikuu 2026. Otos: n=200 tekoälyä aktiivisesti hyödyntävää suomalaista yritystä.*